

DOLORES REDONDO

El llegat dels ossos

labutxaca

TRILOGIA DE BAZTAN 2

Dolores Redondo

El llegat dels ossos

Traducció de Laia Font i Núria Parés Sellarès

Columna
Barcelona

Títol original: *Legado en los huesos*

© Dolores Redondo, 2013

Publicat d'acord amb Pontas Literary & Film Agency

La primera edició en català d'aquesta obra es va publicar
a Columna l'any 2013

Primera edició en aquest segell: maig del 2016

© de la traducció: Laia Font i Núria Parés Sellarès, 2013

© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.,
labutxaca

Fotocomposició: Víctor Igual

Impressió: Liberdúplex

DIPÒSIT LEGAL: B. 6.232-2016

ISBN: 978-84-16600-04-5

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de
l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació
pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa
a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro
(Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org)
si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra
(www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Tots els drets reservats.

I

L'ambient al jutjat era irrespirable. La humitat de la pluja, impregnada als abrics, es començava a evaporar i es barrejava amb l'alè de centenars de persones que abarrotaven els passadissos davant de les diferents sales. L'Amaia es va descordar l'abric mentre saludava el tinent Padua, que després de parlar breument amb la dona que l'acompanyava per instar-la a entrar a la sala se li va acostar tot esquivant la gent que s'esperava.

—Inspectora, m'alegro de veure-la. Com es troba? No estava segur que pogués venir aquí avui —va dir, fent un gest cap a la voluminosa panxa.

L'Amaia es va posar la mà al ventre, que evidenciava l'últim tram de l'embaràs.

—Bé, sembla que de moment aguantarà. Ha vist la mare de la Johana?

—Sí, està bastant nerviosa. És a dins, acompanyada de la família, i m'acaben de trucar de baix per dir-me que ha arribat el furgó que porta en Jasón Medina —va dir, mentre es dirigia a l'ascensor.

L'Amaia va entrar a la sala i va seure en un dels bancs del final, però tot i així veia la mare de la Johana Márquez, endolada i molt més prima que pel funeral de la nena. Com si hagués percebut la seva presència, la dona es va girar i la va saludar amb un breu gest d'assentiment. L'Amaia va intentar somriure, sense aconseguir-ho, mentre observava l'aspecte apagat del rostre d'aquella mare turmentada per la certesa de no haver pogut protegir la seva filla del monstre que ella mateixa havia dut a casa. El secretari va llegir en veu alta els noms dels citats. No se li va escapar el gest de crispació que es va dibuixar a la cara de la dona quan va sentir el nom del seu marit.

—Jasón Medina —va repetir el secretari—. Jasón Medina.

Un policia d'uniforme va entrar corrent a la sala, es va acostar al secretari i li va xiuxiuejar alguna cosa a cau d'orella. Tot seguit, el secretari es va inclinar per parlar amb el jutge, que el va escoltar, va assentir, va cridar el fiscal i la defensa, hi va parlar breument i es va aixecar.

—Se suspèn la sessió, seran citats novament si escau —va dir, senzillament, i va sortir de la sala.

La mare de la Johana va començar a cridar i es va girar cap a l'Amaia exigint respostes.

—No! —va cridar—. Per què?

Les dones que l'acompanyaven van intentar en va abraçar-la per contenir la seva desesperació.

Un dels policies es va acostar a l'Amaia.

—Inspectora Salazar, el tinent Padua li demana que baixi als calabossos.

Quan va sortir de l'ascensor va veure que un grup de policies s'arremolinava davant de la porta dels lavabos. El

guàrdia que l'acompanyava li va indicar que hi entrés. Un policia i un funcionari de presons es repenjaven a la paret amb el rostre trasmutat, en Padua mirava cap a dins del cubicle, apostat a la vora del bassal de sang que s'esmunyia per sota de l'estructura que separava els vàters i que encara no s'havia començat a coagular. Quan va veure entrar la inspectora es va apartar cap a un costat.

—Ha dit al guàrdia que havia d'anar al lavabo, ja veu que va emmanillat, però tot i així ha aconseguit tallar-se el coll. Ha sigut tot molt ràpid, el policia no s'ha mogut d'aquí, l'ha sentit que tossia, ha entrat però ja no hi ha pogut fer res.

L'Amaia va fer un pas endavant per veure l'escenari. En Jásón Medina estava assegut al vàter amb el cap tirat enrere. Un tall fosc i profund li esberlava el coll. La sang li havia deixat amarada la pitrera de la camisa com un pitet vermell i li havia anat baixant cap a les cames tenyint-ho tot de color vermell al seu pas. El cos encara emanava escalfor i la pudor de la mort recent viciava l'aire.

—Amb què ho ha fet? —va preguntar l'Amaia, que no veia cap objecte allà a prop.

—Amb un cúter. Li ha caigut de les mans quan ha perdut les forces i ha anat a parar al vàter del costat —va dir, tot empenyent la porta del següent vàter.

—Com ho ha pogut entrar, això, aquí? És de metall, l'arc l'hauria d'haver detectat.

—No l'ha pas introduït ell, inspectora. Miri —va dir, assenyalant—, si s'hi fixa bé, el mànec del cúter té enganxat un tros de cinta americana. Algú s'ha pres moltes molèsties per deixar el cúter aquí, segurament darrere de la cisterna, i ell només ha hagut de desenganxar-lo de l'amagatall.

L'Amaia va sospirar.

—I això no és tot —va dir en Padua, disgustat—. Hem trobat això a la butxaca de la jaqueta d'en Medina —va dir, mentre açava un sobre blanc amb la mà enguantada.

—Una carta suïcida —va suggerir l'Amaia.

—No exactament —va dir en Padua, oferint-li un parell de guants de paper—. Va dirigida a vostè.

—A mi? —es va sorprendre l'Amaia.

Es va posar els guants i va agafar el sobre.

—Puc?

—Endavant.

La solapa estava adherida amb una cola suau que va cedir sense esparracar-se. A dins, una cartolina blanca amb una única paraula escrita al mig del paper.

«Tarttalo».

L'Amaia va notar una forta punxada al ventre, va contenir l'alè dissimulant el dolor, va girar la cartolina per comprovar que no hi hagués res escrit al revers i la va donar a en Padua.

—Què significa?

—Esperava que m'ho digués vostè.

—Doncs no ho sé, tinent Padua, no significa gaire res per a mi —va respondre l'Amaia, una mica confosa.

—Un *tarttalo* és un ésser mitològic, oi?

—Sí... Pel que jo sé, és un ciclop de la mitologia grecoromana i també de la basca. On vol anar a parar?

—Vostè va treballar en el cas del *basajaun*, que també era un ésser mitològic, i ara l'assassí confès de la Johana Márquez, que casualment va intentar imitar un crim del *basajaun* per ocultar el seu, se suïcida i li deixa una nota a vostè, una nota on només hi posa «Tarttalo». No em dirà que no és curiós, com a mínim.

—Sí, té raó —va sospirar l'Amaia—, és estrany, però ja vam determinar en el seu moment que, sense cap mena

de dubte, en Jasón Medina va violar i assassinar la seva fillastra i després va intentar imitar, de manera força maldestra, un crim del *basajaun*. A més, ell ho va confessar amb tota mena de detalls. Que insinua que potser no va ser l'autor del crim?

—No, no tinc cap dubte que ho va fer ell —va afirmar en Padua, tot mirant el cadàver amb cara de fastigueig—. Però hi ha el tema de l'amputació i dels ossos de la noia que van aparèixer a Arri Zahar, i ara això... Esperava que vostè pogués...

—No sé pas què significa això, ni per què m'ho dirigeix a mi.

En Padua va sospirar sense deixar d'observar-la.

—És clar, inspectora.

L'Amaia es va dirigir cap a la sortida del darrere per no trobar-se amb la mare de la Johana. No hauria sabut què dir-li; potser que tot s'havia acabat, o que al final aquell desgraciat s'havia escapolit cap a l'altre món com la rata que era. Va ensenyar la placa als guàrdies i per fi es va alliberar de l'atmosfera carregada de l'interior. Havia parat de ploure i, a través dels núvols, la llum incerta i brillant d'entre xàfecs tan típica de Pamplona li va arrencar unes llàgrimes dels ulls mentre furgava dins de la bossa tot buscant les ulleres de sol. Li havia costat trobar un taxi que la portés al jutjat en hora punta, quan plovia sempre passava el mateix; en canvi, ara hi havia uns quants cotxes que feien cua a la parada mentre els pamplonesos optaven per caminar. Es va aturar un moment davant del primer. Encara no volia anar a casa, la perspectiva de tenir la Clarice al voltant bombardejant-la a preguntes no li venia gens de gust. Des que els seus sogres havien arribat feia gairebé un

parell de setmanes, el concepte de llar havia patit greus alteracions. Va mirar cap a les agradables vidrieres de les cafeteries que hi havia davant del jutjat i el capdavall del carrer San Roque, on va entreveure els arbres del parc de la Taconera. Va calcular que hi havia un quilòmetre i mig fins a casa seva i es va posar a caminar. Si es cansava, ja agafaria un taxi.

Va notar un alleujament instantani quan, en entrar al parc, va deixar enrere el soroll del trànsit i la frescor de l'herba va substituir el fum dels cotxes. De manera imperceptible va relaxar el pas i va enfil·lar un dels senders de pedra que retallaven la perfecta verdor. Va agafar aire profundament i el va deixar anar molt a poc a poc. «Déu n'hi do quin matí», va pensar. En Jasón Medina encaixava perfectament en el perfil de reu que se suïcida a la presó. El violador i assassí de la filla de la seva dona havia estat aïllat en espera del judici, i segur que la perspectiva de barrejar-se amb els presos comuns després de la condemna l'havia aterrit. El recordava dels interrogatoris nou mesos enrere, durant les investigacions del cas *basajaun*, com un ratolí plorós i espantat que confessava les seves atrocitats entre un mar de llàgrimes. Tot i que eren casos diferents, el tinent Padua de la Guàrdia Civil l'havia convidat a participar-hi a causa de l'intent matusser d'en Medina d'imitar el *modus operandi* de l'assassí en sèrie que ella perseguia basant-se en el que havia llegit als diaris. Nou mesos, just quan es va quedar embarassada. Des de llavors, havien canviat moltes coses.

—Oï que sí, bonica? —va xiuxiuejar mentre s'acari-ciava la panxa.

Una forta contracció la va obligar a aturar-se. Repenjada al paraigua i inclinada cap endavant, va aguantar la terrible punxada a la part baixa del ventre, que es va es-

tendre fins a la part interna de les cuixes i que li va provocar una rampa que li va arrencar un gemec no tant de dolor com de sorpresa per la intensitat. L'onada va créixer tan ràpid com havia arribat.

O sigui que era així. S'havia preguntat mil vegades com devia ser estar de part, si sabia distingir els primers senyals o si seria una d'aquelles dones que van a l'hospital amb el cap del nadó a fora o que pareixen en un taxi.

—Ei, bonica! —va dir, dolçament—. Encara falta una setmana, n'estàs segura que ja vols sortir?

El dolor li va desaparèixer com si mai no li hagués vingut. Va sentir una immensa alegria i una onada de nervis per la imminència de l'arribada de la seva filla. Va somriure feliç i va mirar al seu voltant, com si volgués compartir la seva felicitat, però el parc estava desert, humit i fresc, d'un verd maragda que, amb la llum brillant que s'hi projectava a través de la capa de núvols que cobria Pamplona, encara semblava més radiant i preciós. Li feia recordar la sensació de descobriment que sempre tenia a Baztan i que li va resultar un regal inesperat a Pamplona. Va reprendre el camí, ara transportada al bosc màgic i als ulls daurats del senyor d'aquells dominis. Feia tan sols nou mesos era allà, investigant, al lloc on havia nascut, al lloc del qual sempre havia volgut fugir, al lloc al qual va tornar per caçar un assassí i on va concebre la seva filla.

La certesa de tenir la seva filla creixent al seu interior havia suposat en la seva vida el bàlsam de calma i serenitat que sempre havia imaginat. En aquell moment havia sigut l'únic que la podia ajudar a afrontar els terribles fets que li havia tocat viure i que altrament l'haurien destrossat. Tornar a Elizondo, furgar en el seu passat i, sobretot, la mort d'en Víctor, havien trastocat el seu món i el de

tota la seva família. La tia Engrasi era l'única que continuava inalterable; tirava les seves cartes, jugava a pòquer cada tarda amb les amigues i somreia d'aquella manera que ho fan els que estan de tornada de tot. La precipitada fugida de la Flora, que s'havia traslladat a Zarautz amb el pretext de rodar cada dia els programes de rebosteria per a la televisió nacional, va fer que cedís —qui ho havia de dir— el comandament de Mantecadas Salazar a la Ros, que, per a sorpresa de la Flora i confirmant el que l'Amaia sempre havia pensat, s'havia revelat com una magnífica gerent, tot i que al principi estava una mica atabalada. L'Amaia li havia ofert la seva ajuda, i gairebé tots els caps de setmana dels últims mesos els havien passat a Elizondo, malgrat que feia temps que s'havia adonat que la Ros ja no necessitava ajuda. No obstant això, hi continuava anant, anava a menjar amb elles, a dormir a casa de la tia, a casa. Des del moment que la seva filla havia començat a créixer dins del seu ventre, des que s'havia atrevit a posar nom a la por i a compartir-la amb en James, i segurament també gràcies al contingut del DVD que guardava juntament amb l'arma a la caixa forta del dormitori, ho va saber, va saber que tenia una certesa, una sensació de llar, d'arrel, de terra, que havia considerat perduda durant anys i per sempre.

Quan va entrar al carrer major va tornar a començar a ploure. Va obrir el paraigua i va caminar esquivant la gent que havia sortit de compres i alguns vianants apresats i desprotegits, que caminaven mig encorbats sota els ràfecs dels edificis i els tendals de les botigues. Es va aturar davant de l'acolorit aparador d'una botiga de roba per a infants, es va quedar encantada mirant uns vestidets de color rosa brodats amb unes floretes minúscules i va pensar que potser la Clarice tenia raó i hauria de comprar

alguna cosa així a la nena. De sobte, va sospirar malhumorada quan li va venir al cap l'habitació que la Clarice havia muntat a la nena. Els seus sogres havien vingut per al naixement de la nena, i malgrat que feia només deu dies que eren a Pamplona, ella ja havia aconseguit superar les pitjors previsions de sogra manefla que es podia esperar. Des del primer dia va deixar clara la seva sorpresa pel fet que no haguessin muntat cap dormitori per a la nena tenint prou habitacions a la casa.

L'Amaia havia recuperat un bressol antic de fusta noble que durant anys havia estat a la sala d'estar de la tia Engrasi, que la feia servir de llenyera. En James el va llimar fins que va treure la veta de sota la capa de vernís vell, el va envernissar de nou i les amigues de l'Engrasi li van cosir uns preciosos faldons i un cobertor blanc que realçava el valor i la tradició del bressol. El seu dormitori era gran, tenia espai de sobres, i la idea de tenir la nena en una altra habitació no l'acabava de convèncer per molts avantatges que hi veïessin els experts. No, no li agradava, almenys de moment. Els primers mesos, mentre li donés el pit, tenir-la a prop li facilitaria les preses nocturnes i estaria més tranquil·la sabent que la sentiria de seguida si plorava o li passava res...

La Clarice havia posat el crit al cel. «La nena ha de tenir la seva pròpia habitació, amb totes les seves coses a prop, creu-me, totes dues descansareu més bé. Si la tens al costat estaràs tota la nit pendent de cada sospir, de cada moviment. Ella ha de tenir el seu espai i vosaltres el vostre. A més, no crec que sigui gaire saludable per a la nena compartir dormitori amb dos adults, perquè després s'hi acostumen i no hi ha manera de dur-los a la seva habitació».

Ella també havia llegit llibres d'una catèrvola de prestigiosos pediatres decidits a adoctrinar tota una nova ge-

neració d'infants educats en el patiment: no se'ls podia agafar massa a coll, havien de dormir sols des que naixien i no s'havien de consolar durant els atacs de frustració perquè havien d'aprendre a ser independents i a administrar els seus fracassos i les seves pors. A l'Amaia li regirava l'estómac tanta neciesa. Suposava que si algun d'aquells il·lustres doctors s'hagués vist obligat com ella a «administrar» les seves pors des de la infantesa, potser la seva visió del món seria una mica diferent. Si la seva filla volia dormir amb ells fins als tres anys, li semblaria perfecte: la volia consolar, escoltar, donar i restar importància als seus petits temors, que, com molt bé sabia, podien ser enormes també en un infant. Però era evident que la Clarice tenia les seves pròpies idees de com s'havien de fer les coses i estava disposada a compartir-les amb el món.

Tres dies enrere, quan va arribar a casa, es va trobar amb el regal sorpresa de la sogra: una magnífica habitació amb armaris, canviador, calaixera, catifes i llums. Un empatax de núvols i xaiets roses, de llaços i puntetes pertot arreu. En James la va esperar a la porta amb cara de circumstàncies, i mentre la besava li va xiuxiuejar una disculpa, «Ho fa amb bona intenció», que va alarmar prou l'Amaia perquè se li glacés el somriure davant de l'empatax de rosa mentre valorava el fet d'estar sent alienada a casa seva. La Clarice, en canvi, estava encantada de la vida, es movia entre els mobles nous com una presentadora de telebotiga mentre el seu sogre, impassible com sempre davant de la seva enèrgica dona, continuava llegint el diari a la sala d'estar sense immutar-se. A l'Amaia li costava d'imaginar que en Thomas fos el director d'un imperi financer als Estats Units; davant de la seva dona, es comportava amb una barreja de submissió i d'indolència que sempre li resultaven sorprenents. En aquell moment

L'Amaia va ser conscient que en James se sentia molt incòmode, i només per això va intentar mossegar-se la llengua i aguantar mentre la sogra li ensenyava la meravellosa habitació que li havia comprat.

—Fixa't quin armari tan preciós, aquí t'hi cap tota la roba de la nena, i el canviador té tot un vestidor complet a l'interior, no em negaràs pas que les catifes són precioses, i aquí —va dir, somrient satisfeta—, el més important, un bressol digne d'una princesa.

L'Amaia va reconèixer que l'enorme bressol rosa era propi d'una infanta, i tan gran que la nena hi podria dormir fins als quatre anys.

—És maco —es va obligar a dir.

—És preciós, i així li podràs tornar la llenyera a la teva tia.

L'Amaia va sortir de l'habitació sense contestar, va entrar al seu dormitori i va esperar en James.

—Oh, em sap greu, reina, no ho fa amb mala intenció, és que ella és així, només seran uns quants dies més... Ja sé que estàs tenint molta paciència, Amaia, i et prometo que quan se'n vagin ens traurem de sobre tot el que no ens agradi.

Havia acceptat, per en James i perquè no tenia forces per discutir amb la Clarice. En James tenia raó, estava tenint molta paciència, una cosa que no lligava amb el seu caràcter. Era la primera vegada que permetia que algú la dominés, però en aquella última fase de l'embaràs alguna cosa havia canviat en ella. Feia dies que no estava bé, tota l'energia que havia sentit els primers mesos havia desaparegut substituïda per una desgana gens típica d'ella, i la presència dominant de la sogra posava encara més de manifest la seva falta de forces. Va tornar a mirar la robeta rosa de l'aparador i va decidir que ja en tenia prou amb

tot el que havia comprat la Clarice. Els seus excessos d'àvia novella li crispaven els nervis, però hi havia una altra cosa, i és que secretament hauria donat qualsevol cosa per sentir aquella borratxera de felicitat rosa que patia la seva sogra.

Des que s'havia quedat embarassada, amb penes i treballs havia comprat a la nena un parell de peïcs, samarretes i calcetes i uns quants pijamets de colors neutres. Suposava que el rosa no era el seu color preferit. Quan veia en algun aparador els vestidets, les jaquetes, els falcons i tots aquells objectes roses plens de llaços i floretes aplicades, pensava que eren macos, adequats per vestir una petita princesa, però quan els tenia a la mà sentia un rebuig total per tota aquella cursileria i acabava per no comprar res, confosa i enfadada. No li hauria anat gens malament una mica de l'entusiasme de la Clarice, que es desfeia en exclamacions d'admiració davant dels vestidets amb les sabatetes de conjunt. Sabia que no podia ser més feliç, que havia estimat aquella criatura des de sempre, des que ella mateixa era una nena trista i desgraciada i somiava a ser mare algun dia, una mare de debò. Aquest desig que va agafar força quan va conèixer en James i que va arribar a tenallar-la amb dubtes i pors quan la maternitat amenaçava de no arribar, fins al punt de plantejar-se un tractament de fecunditat. I llavors, nou mesos enrere, mentre investigava el cas més important de la seva vida, havia quedat embarassada.

Era feliç, o almenys creia que ho havia de ser, i això la confonia encara més. Fins feia poc s'havia sentit plena, contenta i segura com feia anys que no se sentia, i no obstant això, durant les últimes setmanes, uns nous temors que en realitat eren tan vells com el món havien tornat furtivament i se li havien colat als somnis, planaven sobre

el llit mentre dormia i li xiuxiuejaven paraules que coneixia i no volia reconèixer.

Una nova contracció menys dolorosa però més llarga li va tensar el ventre. Va mirar el rellotge. Vint minuts des de l'última al parc.

Es va dirigir al restaurant on havien quedat per dinar perquè la Clarice no volia que en James cuinés cada dia, i entre les insinuacions perquè tinguessin servei a casa i davant del risc d'arribar qualsevol dia i trobar-se amb un majordom anglès, havien optat per dinar i sopar a fora cada dia.

En James havia escollit un modern restaurant en un carrer paral·lel a Mercaderes, el carrer on vivien. Quan l'Amaia va arribar, la Clarice i el silenciós Thomas prenién un Martini. En James es va aixecar tan bon punt la va veure.

—Hola, Amaia, com estàs, amor meu? —li va preguntar, mentre li feia un petó als llavis i tot seguit li enretirava la cadira perquè pogués seure.

—Bé —va respondre ella, valorant la possibilitat de comentar-li l'inici de les contraccions. Però va mirar la Clarice i va decidir que no.

—I la nostra nena? —va somriure en James, que de seguida li va posar la mà a la panxa.

—«La nostra nena» —va repetir la Clarice amb sorna—. Us sembla normal que a una setmana del naixement de la vostra filla encara no hàgiu escollit un nom?

L'Amaia va obrir la carta i va fer veure que llegia després de dedicar una mirada a en James.

—Ai, mare, no tornis a començar... Hi ha uns quants noms que ens agraden però no ens acabem de decidir, de manera que esperarem que la nena neixi. Quan li vegem la carona decidirem com li direm.

—Ah, sí? —es va interessar la Clarice—. I quins noms heu pensat? Potser Clarice?

L'Amaia va esbufegar.

—No, va, digueu-me quins noms heu pensat —va insistir.

L'Amaia va alçar la vista de la carta quan una nova contracció li va tensar el ventre durant uns segons. Va mirar el rellotge i va somriure.

—La veritat és que ja l'he decidit —va mentir—, però vull que sigui una sorpresa. Només et puc avançar que no és Clarice, no m'agraden els noms repetits en una família. Crec que cadascú ha de tenir la seva pròpia identitat.

La Clarice li va fer un somriure forçat.

El nom de la nena era l'altre míssil que la Clarice li llançava cada vegada que en tenia ocasió. Com es diria la nena? La seva sogra hi havia insistit tant, que en James li havia arribat a suggerir que escollís un nom només perquè la seva mare deixés el tema. L'Amaia es va enfadar amb ell. Ja només li faltava allò; hauria d'escollir un nom només per satisfer-la?

—Per satisfer-la no, Amaia. Hem d'escollir un nom, perquè bé haurem de dir a la nena d'alguna manera, i tu sembla que ni tan sols el vols pensar.

I igual que amb el tema de la robeta, sabia que tenien raó. Havia llegit sobre el tema, i s'havia preocupat tant que al final l'hi havia preguntat a la tia Engrasi.

—Bé, jo no he tingut fills, de manera que no puc parlar per experiència, però sé que és bastant habitual en les mares novelles i sobretot en els pares. Quan ja s'ha tingut un fill, un ja sap a què s'enfronta, ja no hi ha cap sorpresa, però amb el primer embaràs sol passar que, tot i que la panxa creix, algunes mares no són capaces de relacionar els canvis del seu cos amb un nadó real. Avui dia, amb les ecografies i la possibilitat d'escoltar el cor del fetus i saber-

ne el sexe, la impressió de realitat del fill que s'espera s'aguditza, però abans, quan no es podia veure el nadó fins al moment del part, eren molts els qui no prenién consciència que tenien un fill fins que no el tenien als braços i li veien la carona. Les inseguretats que t'inquieten són la mar de normals —li va dir, posant-li una mà a la panxa—. Creu-me, no s'està preparat per al que suposa ser pare o mare, encara que alguns ho dissimulin bastant bé.

Va demanar un plat de peix que amb prou feines va tocar i va comprovar que les contraccions es distanciaven i perdien intensitat quan estava en repòs.

Mentre prenién el cafè, la Clarice va tornar a la càrrega.

—Ja heu mirat llars d'infants?

—No, mare —va respondre en James, mentre deixava la tassa a la taula i la mirava amb cara de cansament—. No hem mirat llars d'infants perquè no portarem la nena a la guarderia.

—D'acord, o sigui que buscareu una mainadera perquè la cuidi a casa quan l'Amaia torni a treballar.

—Quan l'Amaia torni a treballar jo cuidaré la nena.

La Clarice va esbatanar els ulls i va mirar el seu marit intentant buscar la complicitat que no va trobar en un Thomas somrient que negava amb el cap i xarrupava el seu te vermell.

—Clarice... —va avisar. Aquelles repeticions del nom de la seva dona xiuxiuejat amb to de retret eren el més semblant a una protesta que arribava a sortir de la boca d'en Thomas.

Ella no es va donar per alludida.

—No ho deveu pas dir de debò. Com te'n vols cuidar, tu, de la nena? Però si no en tens ni idea, de nadons.

—Doncs n'aprendré —va respondre ell, divertit.

—Aprendre'n? Per l'amor de Déu! Necessitaràs ajuda.

—Ja tenim una noia que ve per hores.

—No parlo d'una noia que vingui quatre hores a la setmana, parlo d'una mainadera, una cuidadora que s'ocupi de la nena.

—Ho faré jo, ho farem entre tots dos, això és el que hem decidit.

En James semblava d'allò més divertit, i per la cara d'en Thomas, va deduir que ell també.

La Clarice va esbufegar i va adoptar un somriure tens i un to pausat que indicava el suprem esforç que feia per ser raonable i pacient.

—Mira, entenc tot això dels pares moderns que donen el pit al fill fins que tenen dents, de deixar-lo dormir al vostre llit i de voler-ho fer tot sols i sense ajuda, però rei, tu també has de treballar, la teva carrera està en un moment molt important, i durant el primer any la nena no et deixarà temps ni per respirar.

—Acabo d'enllestir una col·lecció de quaranta-vuit peces per a l'exposició del Guggenheim de l'any que ve, i tinc feines en reserva de sobres per poder-me dedicar un temps a la meua filla. A més, l'Amaia no està sempre ocupada, té temporades de més feina, però normalment sempre arriba d'hora a casa.

L'Amaia va notar que el ventre se li tensava a sota la brusa. Aquesta vegada la contracció va ser més dolorosa. Va respirar a poc a poc intentant dissimular i va mirar el rellotge. Quinze minuts.

—Estàs pàl·lida, Amaia, et trobes bé?

—Estic cansada. Em sembla que aniré a casa i m'estiraré una estona.

—Bé, el teu pare i jo anirem a comprar —va dir la Clarice—, perquè si no haureu de tancar la nena amb fulles de parra. Ens trobem aquí per sopar?

—No —va afanyar-se a dir l'Amaia—. Avui menjaré una cosa lleugera i procuraré descansar. És que havia pensat anar a comprar demà; he vist una botiga amb uns vestidets preciosos.

L'esquer va funcionar. La perspectiva d'anar a comprar amb la jove va asserenar immediatament la Clarice, que va somriure encantada.

—I tant que sí, reina! Ja veuràs que bé que ens ho passarem, fa dies que veig coses precioses! Descansa, reina.

En Thomas es va inclinar per fer un petó a l'Amaia abans de sortir.

—Bona jugada —va xiuxiuejar, fent-li l'ullet.

La casa on vivien al carrer Mercaderes no deixava discernir per fora la magnificència dels alts sostres, els amplis finestrals, els cassetonats de fusta, les meravelloses motllures que adornaven les nombroses habitacions i la planta baixa, on en James hi tenia instal·lat el taller i que en el passat havia albergat una fàbrica de paraigües.

Després de dutxar-se, l'Amaia es va estirar al sofà amb una llibreta en una mà i el rellotge a l'altra.

—Avui et veig més cansada de l'habitual. Ja durant el dinar he notat que estaves amoïnada, gairebé no has fet cas de les bestieses de la meva mare.

L'Amaia va somriure.

—És per alguna cosa que ha passat al jutjat? M'has dit que s'ha suspès el judici, però no m'has dit per què.

—En Jasón Medina s'ha suïcidat aquest matí als lavabos del jutjat, demà sortirà als diaris.

—Caram —va dir en James, arronsant les espatlles—. No puc pas dir que ho lamenti.

—No, no és una gran pèrdua, però suposo que deu ser decebedor per a la família de la noia que al final no hi hagi judici. És clar que d'aquesta manera s'estalvien de reviure l'infèrn escoltant detalls escabrosos.

En James va assentir, pensatiu.

L'Amaia va pensar a explicar-li el detall de la nota que en Medina havia deixat dirigida a ella. Però va decidir que només aconseguiria amoïnar-lo i no volia espatllar un moment tan especial amb aquell detall.

—De totes maneres, és veritat que avui estic més cansada i que tinc el cap en una altra banda.

—Ah, sí? —va dir en James, encuriosit.

—A dos quarts d'una he començat a tenir contraccions cada vint-i-cinc minuts. Al principi em duraven només uns segons, però ara s'han intensificat i en tinc cada dotze minuts.

—Ostres, Amaia, però per què no m'ho deies abans? I has aguantat així tot el dinar? Et fan molt de mal?

—No —va dir, somrient—, no me'n fan gaire. Són més aviat com una gran pressió, i no volia pas que la teva mare es posés histèrica. Ara necessito una mica de calma. Descansaré controlant la freqüència fins que estigui preparada, i llavors anirem a l'hospital.

El cel de Pamplona continuava cobert de núvols que amb prou feines deixaven entreveure la llum llunyana i tremolosa de les estrelles hivernals.

En James dormia de bocaterrosa i ocupava una part del llit més gran de la que per dret li corresponia, amb aquella relaxada placidesa que era habitual en ell i que l'Amaia havia envejat sempre. Al principi s'havia mostrat reticent a estirar-se, però ella l'havia convençut que era

millor que estigués ben descansat per quan de debò el necessités despert.

—Segur que estaràs bé? —havia insistit.

—És clar que sí, James, només he de controlar la freqüència de les contraccions. Quan arribi el moment ja t'avisaré.

S'havia adormit només tocar el llit, i ara la seva respiració compassada i el frec suau dels fulls del llibre quan els passava eren l'únic soroll que se sentia a tota la casa.

Va interrompre la lectura quan va notar que li venia una altra contracció. Va panteixar agafant-se fort als braços del balancí on havia passat l'última hora, i va esperar que l'onada passés.

Contrariada, va abandonar definitivament el llibre sense marcar la pàgina perquè, de fet, es va adonar que malgrat el que havia avançat no havia parat gens d'atenció al que llegia. Les contraccions s'havien intensificat molt durant l'última mitja hora i havien sigut molt doloroses. Amb prou feines s'havia pogut contenir les ganes de queixar-se. Tot i així, va decidir esperar una mica més. Es va acostar al finestral i va mirar al carrer, força concorregut aquella nit de divendres malgrat el fred que havien deixat les pluges intermitents. Gairebé era la una de la matinada.

Va sentir soroll a l'entrada, es va acostar a la porta del dormitori i va escoltar.

Els seus sogres tornaven de sopar i de fer un volt. Es va girar per mirar la claror suau que desprenia el llum que havia fet servir per llegir i va considerar la possibilitat d'apagar-lo, però no calia. La seva sogra era una manefla en gairebé tots els sentits, però no trucaria a la porta del seu dormitori ni boja.

Va continuar controlant la freqüència creixent de les contraccions mentre escoltava els sorolls de casa seva, els

sorolls que feien els sogres dirigint-se al dormitori, i com després tot cessava i deixava pas al silenci poblat de crui-xits i xiuxiuejos que emplenaven l'enorme casa i que ella coneixia tan bé com la pròpia respiració. Ja no s'havia d'amoïnar: en Thomas dormia com un soc i la Clarice prenia somnífers cada nit, de manera que fins a la matina-da no era conscient de res.

La contracció següent va ser terrible, i tot i que es va concentrar a inspirar i expirar tal com li havien ensenyat al curset de preparació per al part, li va fer la sensació que duia posada una cotilla d'acer que li pressionava els ro-nyons i li comprimia els pulmons amb tanta força que li va venir por. Estava espantada, i no era pel part; admetia que tenia algunes pors per això, però sabia que eren nor-mals. El que l'espantava de debò era més profund i im-portant, ho sabia, perquè no era pas la primera vegada que s'enfrontava a aquella por. Durant molts anys l'havia por-tat com un viatger indesitjable i invisible que només es manifestava en els moments de debilitat.

La por era un vell vampir que planava sobre el seu llit mentre dormia, l'esperava amagat entre les ombres i li omplia els somnis d'horribles presències. De sobte, li va venir al cap la manera com l'anomenava la seva àvia Jua-nita, *gaueko*, «de la nit». El *gaueko* era una presència, una ombra que havia retrocedit cap a la foscor quan ella havia sigut capaç d'obrir una bretxa en les seves pròpies defen-ses, una bretxa per la qual havia penetrat la llum impulsa-da per la comprensió i l'enteniment i que havia revelat amb tota crueltat els terribles fets que li havien marcat la vida per sempre i que, a força d'un control ferri, ella ma-teixa havia mantingut sepultats al fons de l'ànima. Enten-dre-ho, saber la veritat, afrontar-la, havia sigut el primer pas, però fins i tot en aquell moment d'eufòria, quan ja

semblava que tot havia passat, sabia que no havia guanyat la guerra, sinó només una batalla, gloriosa perquè era la primera vegada que li arrabassava un triomf a la por, però només una batalla. Des d'aquell dia, havia treballat amb fermesa per mantenir oberta aquella bretxa en el mur, i la llum que entrava a gavadals havia enfortit la relació amb en James i el concepte que havia forjat de si mateixa durant anys, i com a colofó aquell embaràs, la petita criatura que creixia en el seu interior, li va proporcionar una pau que mai abans no havia ni imaginat. Durant tota la gestació s'havia trobat molt bé, ni un mareig, ni una molèstia. El son reparador de cada nit era serè i plàcid, sense malsons ni sobresalts, i durant el dia s'havia sentit tan plena d'energia que ella mateixa se n'havia estranyat. Un embaràs idíl·lic fins feia una setmana, des de la nit que el mal va tornar.

Havia treballat com cada dia a comissaria, investigaven el cas d'una dona desapareguda en el qual el seu company sentimental era el principal sospitós. Durant mesos, el cas s'havia considerat una fugida intencional, però la insistència de les filles, convençudes que la seva mare no havia desaparegut voluntàriament, havia fet que l'Amaia s'interessés pel cas i reiniciés la investigació. La dona, de mitjana edat, a més de tenir dues filles, tenia tres néts, era catequista a la parròquia i visitava diàriament la seva mare, internada en una residència. Massa arrelaments per anar-se'n sense més ni més. És veritat que a casa seva hi faltaven maletes, roba, documents i diners, i que tot s'havia comprovat a la fase preliminar. Però tot i així, quan l'Amaia va agafar les regnes de la investigació, va insistir a visitar el domicili de la dona. La casa de la Lucía Aguirre semblava tan pulcra i ordenada com la foto somrient de la propietària que dominava el rebedor. A la petita saleta,

una labor de ganxet descansava sobre la tauleta de cafè plena de fotografies dels seus nés.

Va recórrer el bany i la cuina, que estaven immaculats. Al dormitori principal, el llit fet i l'armari gairebé buit, igual que els calaixos de la calaixera. I a l'habitació de convidats, dos llits de costat.

—Jonan, què hi veus aquí d'estrany?

—Els llits tenen edredons diferents —va dir el sotsinspector Etxaide.

—Ja ens en vam adonar a la primera visita, l'altre edredó de conjunt està guardat a l'armari —va aclarir el policia que els acompanyava, repassant les seves notes.

L'Amaia el va obrir i va comprovar que, efectivament, hi havia un edredó blau de conjunt amb el d'un dels llits perfectament plegat i protegit dins d'una funda transparent.

—I no us va semblar estrany que una dona tan pulcra, tan curosa amb l'aspecte de la llar, no es prengués la molèstia de posar els edredons de conjunt si els tenia tant a mà?

—Per què hauria hagut de pensar a canviar els edredons, si pensava fugir? —El policia va arronsar les espatlles.

—Perquè som esclaus del nostre caràcter. ¿Sap que algunes dones alemanyes del Berlín oriental fregaven el terra de casa seva abans de fugir a l'Alemanya occidental? Desertaven del seu país, però no volien que ningú digués d'elles que eren unes males mestresses de casa.

L'Amaia va estirar la funda i va treure aquell embalum de l'armari, el va posar a sobre d'un dels llits i va obrir la cremallera. L'olor penetrant de lleixiu va inundar l'habitació. Amb una mà enguantada va estirar un dels extrems per desdoblegar la peça, i va deixar visible una taca groguenca al centre de l'edredó on el lleixiu s'havia menjat el color.

—Ho veu, agent? Discordança —va dir mentre es girava cap al policia, que assentia astorat.